

YOLDAN ÇIKMAK

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

yoldan çıkmak *Deyim 2) mec.* doğru yoldan ayrılmak.

ATASÖZLERİ VE DEYİMLER SÖZLÜĞÜ

(ف س ق) 54

Bu deyimle ilgili çok sayıda ayet bulunmaktadır. Onlardan bir kısmı aşağıya çıkarılmıştır:

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَاتٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفْتٌ وَلَا فُسُوقٌ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا تَفَعَّلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ اللَّهُ وَتَرَوُودُوا فَإِنَّ خَيْرَ الرَّادِ النَّقُوءِ وَاتَّقُوا يَا أُولِي الْأَلْبَابِ

Hac, bilinen aylardadır. Kim onlarda haccı yerine getirirse (bilsin ki) hacda **ilişkiye girmek, yoldan çıkmak** ve **kavga çıkarmak** yoktur. Siz, ne **havır işlerseniz** Allah onu bilir. Azık edinin, şüphesiz azığının en hayırlısı takvadır. Ey temiz akıl sahipleri! Benden sakının. **2/BAKARA-197**

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدِينٍ إِلَى آجَلٍ مُسَمًّى فَاكْتُبُوهُ وَلْيَكْتُبْ بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلَا يَأْبَ كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا بِيخْسٍ مِنْهُ شَيْئًا فَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يُمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِ وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ رِجَالِكُمْ فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ مِمَّنْ تَرْضَوْنَ مِنَ الشَّهَدَاءِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكَّرَ أُخْرَىٰ وَلَا يَأْبَ الشَّهَدَاءُ إِذَا مَا دُعُوا وَلَا تَسْمَعُوا أَنْ تَكْتُبُوهُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَى آجَلٍ ذَلِكُمْ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَأَدْنَىٰ أَلَّا تَرْتَابُوا إِلَّا أَنْ تَكُونَ بِنَاءٍ حَاضِرَةً تُدبِرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُبُوهَا وَأَشْهَدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا يُضَارَّ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ وَإِنْ تَفَعَّلُوا فَإِنَّهُ فُسُوقٌ بِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

Ey iman edenler! Belirli bir vakte kadar aranızda borçlandığınızda onu yazın. Aranızda bir katip doğrulukla yazsın. Katip Allah'ın kendisine öğrettiği gibi yazmaktan çekinmesin ve yazsın. Üzerinde hak olan kişi de yazdırsın ve Rabb'i olan Allah'tan korksun da üzerindeki haktan bir şeyi eksiltmesin. Eğer üzerinde hak olan kişi **aklı kesmeyen** veya zayıf biri olursa yahut kendisinin yazdırmaya **gücü yetmezse** velisi doğrulukla yazdırsın. Erkeklerinizden iki şahidi de **sahit tutun**. Eğer iki erkek yok ise şahitliklerinden **razı olacağınız** bir erkekle iki kadın (da olur) ki kadınlardan biri unutacak olursa diğeri ona hatırlatsın. Şahitler de çağrıldıklarında kaçınmasınlar. Küçük yahut büyük, onu (borcu) vadesiyle yazmaktan çekinmeyin. Bu, Allah katında adalete en uygun, şahitlik bakımından en sağlam ve **kuşku duymamanıza** de en elverişli olandır. Aranızda peşin yapılan alışverişler başka. Bunları yazmamanızda sizin için bir sakınca yoktur. Alışveriş yaptığınızda da **sahit tutun**. Katibe de şahide de bir **zarar verilmesin**. Eğer bir şey yaparsanız bu sizin açınızdan **yoldan çıkmak** olur. Allah'tan sakının. Allah size öğretiyor. Allah her şeyi bilendir. **2/BAKARA-282**

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ الْمَيْتَةُ وَالِدَمُّ وَالْحُمُّ الْخِنْزِيرُ وَمَا أَهَلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْفُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النَّصَبِ وَأَنْ تَسْتَفْسِمُوا بِالْأَنْزِلِ ذَلِكُمْ فِسْقٌ الْيَوْمَ يَبْسُ الدِّينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنَ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنْ اضْطُرَّ فِي مَحْمَصَةٍ غَيْرِ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

Leş, kan, domuz eti, Allah'tan başkası adına boğazlanan, boğulmuş, vurulup öldürülmüş, yuvarlanıp ölmüş, boynuzlanıp ölmüş, canavarların yediği hayvanlar ölmeden yetişip kestikleriniz müstesna, dikili taşlar üzerinde boğazlanmış hayvanlar ve fal oklarıyla kismet aramanız size yasaklandı. Bunlar **yoldan çıkmaktır**. Bugün kâfirler sizin dininizden **veis duymaktalar**. Artık onlardan korkmayınız, benden korkunuz. Bugün sizin için dininizi **kemale erdirdim**. Nimetlerimi tamamladım ve sizin için din olarak da İslam'a **rıza gösterdim**. Kim **canı istemeden**, açlık hâlinde **mecbur kalırsa** yasak etlerden yiyebilir. Çünkü Allah çok bağışlayıcıdır; çok merhamet edicidir. **5/MAİDE-3**

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَمَسُّهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

Divanet Vakfı Meali

Ayetlerimizi yalayanlara gelince **yoldan çıkmalarından** dolayı onlar **azap çekeceklerdir**.

6/ENAM-49

وَسَأَلَهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ جِثَاتُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ لَا تَأْتِيهِمْ كَذَلِكَ نَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

Onlara, deniz kıyısında bulunan şehir halkının durumunu sor. Hani onlar cumartesi gününe **haddini aşıyorlardı**. Çünkü cumartesi tatili yaptıkları gün, balıklar, akın akın onlara gelirdi; cumartesi tatili yapmadıkları gün de gelmezlerdi. İşte böylece biz, **voldan çıkmalarından** dolayı onları **imtihana çekiyorduk**. 7/ARAF-163

فَلَمَّا نَسُوا مَا دُكِّرُوا بِهِ أَنْجَيْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَدَابِ بَيْسٍ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

Diyanet İşleri Meali (Yeni)

Onlar kendilerine hatırlatılanı unutunca biz de kötülükten alıkoymaya çalışanları kurtardık. Zulmedenleri **voldan çıkmaları** sebebiyle, şiddetli bir azapla yakaladık. 7/ARAF-165

كَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

İsmail Yakıt

Böylece **voldan çıkmışlarla** ilgili olarak Allah'ın "onlar kesinlikle inanmazlar" sözü gerçekleşir. 10/YUNUS-33

إِنَّا مُنْزِلُونَ عَلَىٰ أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

Mehmet Okuyan Meali

Şüphesiz ki biz **voldan çıkmalarına** karşılık bu şehir halkının üzerine, gökten bir azap indireceğiz. 29/ANKEBUT-34

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَدَهَبْتُمْ طَيِّبَاتِكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ

İnkâr edenlere ateşe arz edilecekleri gün (şöyle denir): Dünyadaki hayatınızda bütün güzel şeylerinizi harcadınız, onların **sefasını sürdünüz**. Bugün ise yeryüzünde haksız yere **büyüklük taslamanızın** ve **voldan çıkmanızın** aşağılayıcı bir azapla **cezasını çekeceksiniz**. 46/AHKAF-20

أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ

Ahmet Varol Meali

İman edenlerin, Allah'ın zikrine ve haktan inene kalplerinin **saygı duyacağı** vakit gelmedi mi ki daha önce kendilerine kitap verilmiş sonra üzerlerinden uzun süre geçmiş, böylece kalpleri katılaşmış kimseler gibi olmasınlar. Onların çoğu **voldan çıkmış** kimselerdi. 57/HADİD-16

مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لِينَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَائِمَةً عَلَىٰ أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيُخْزِيَ الْفَاسِقِينَ

Hurma ağaçlarından her neyi kesmişseniz veya kökleri üzerinde dimdik bırakmışsanız (bu) Allah'ın izniyledir ve **voldan çıkanları rezil etmesi** içindir. 59/HAŞİR-5